

Dvojna mera.

Spisala «Z.»

Gospod doktor, prosim, nekdo stoji zunaj in pravi, da želi govoriti z vami — je naznanil natakak doktorju Baldichu, ki se je ravno pripravljaj, da prične z lepo županovo hčerko kvadriljo.

«Česa pa hoče?» je vprašal ne baš prijazno doktor in gledal, kako so polagoma stopali plesalci s plesalkami v vrsto.

«Nekova delavka je baje zbolela.»

«A tako, potem naj počaka, da splešem kvadriljo.»

Natakak je izginil, gospod doktor pa je stopil s hčerko županovo v vrsto.

Aj, saj to je res nezaslišno, da ga kedo moti nocoj, ko je ves v svojem elementu. Ti godci so v resnici vredni pohvale, tako lahko se pleše po njih polnih tonih, tako lehno drsi noga po gladkem parketu in oko v bujnem veselju počiva na teh vrtečih se postavah, teh izrezanih oblekah, lepih obrazih, okroglih ramah! To lehno šumenje kril in ta fini vonj parfemov, kdo bi res zamenil vse to z zaduhlo bolniško sobo...

Plešimo. aj plešimo!

Mej vrati se je zopet prikazal natakak, takoj za njim pa je ril širokopleč delavec v priprostem a čednem vsakdanjem oblačilu. Snel je klobuk, da mu je svitloba kandelabrov padala naravnost v obraz in osvetljevala žalostni izraz lica. Obstal je mej vrati in temno meril vso to razposajeno družbo. Ravno je priplesal dr. Baldich mimo, delavec je z hipnim sklepom stopil predenj ter ga s tem zaustavil v plesu.

«Gospod doktor, prosim, moja žena umira», zaprosil je in proseče uprl oko vanj.

Doktor je postal za hip rudeč same jeze a premagal se je vendar, da je samo siknil:

«Prezdrznost!» Nato je pomignil delavcu, da stopita v predsobo.

«Kaj ne morete priti o drugem času», je dejal ježno, ko sta bila sama.

«Gospod doktor, saj sem bil že predvčeranjem pri vas.»

«Da, da, te dni sem imel toliko opravila s pripravljanjem te veselice. Sicer sem vam pa dal recept.»

«Ah, gospod, ali nič ji ni bolje, bojim se...»

«Ničesar se ni treba bati! Taki ljudje ne umrò tako hitro. Če bom mogel, pridem pozneje, sedaj ne morem».

«Gospod doktor, prav lepo bi vas prosil . . .»

«Ah kaj! Ne morem, pa basta! Z Bogom!»

Delavec je odšel s težkim srcem venkaj v noč, dr. Baldich pa se je vrnil nazaj k družbi.

«Kaj pa je bilo?» je šepetala županova hčerka koketno.

«Ah, nek delavec hoče, da bi šel sedaj ž njim».

«Moj Bog, kakovi so ti ljudje! Ta drznost! Lepo je bilo vendar, da me niste zapustili», dejala je pol izzivajoče in se mu ljubko zasmejala.

«Ah, gospica, kako bi bilo pač to možno», vzdihal je in delavec mu je izginil iz spomina.

Do jutra je plesal dr. Baldich neumorno. Pri tretji črni kavi, proti peti uri, s katero je dušil duhove šampanjca se je sicer spomnil na delavca a potem vendar odšel proti stanovanju, mesto venkaj proti tvornici.

Malo predpoludnem se je zbudil ter šel h kosilu. Ravno je zazvonilo poldne, ko je vstopil v gostilno, kjer ga je že čakalo par tovarišev.

«No, sili dobro spal?»

«Ali te maček zelo tare?»

«Grôzno me glava boli!»

Taki pozdravi so mu leteli nasproti. Sedel je in izpraševal ru-dečelično natarico, ima li kaj za njegov oslabei želodec, potem pa si je naročil cvička in kisle vode, nalil si polno kupo ter naenkrat izlil v sé.

«Ah, to je fino!» pohvalil je in vprašal kaj li zvoni tako dolgo.

«O, nekdo je umrl».

«Kdo pa?»

«Delavčeva žena».

«Tako?!» dejal je malo zategnjeno, potem pa malomarno zamrmral pred se: «E ne bo take škode!» ter mignil natarici, naj mu vendar hitro prinese jedi.

* * *

Gospod doktor Baldich je obiral kos srne — okusen ostanek prejšnjega večera ter razkladal prijateljem, kako zelo je lačen vselej kadar kroka, ko je vstopila glavarjeva hišina in se obrnila k njemu.

«Prosim, naši milostivej je slabo. Gospod so mi ukazali, da vas pokličem.»

«O takoj, takoj» hitel je, vrgel servieto od sebe, pustil jed in pijačo ter pograbil klobuk.

«Za Boga, saj ne gori, kosila vendar ne boš pustil», je klical sodni avskultant za njim, a dr. Baldich ga ni več slišal.

Na trgu se je zaletel v debelega davčnega kontrolorja Pipko.

«Gospod doktor, kaj se svet podira, da tako letite.»

«Oh prosim, glavarjeva gospa ... hiteti moram ...»

«Na zdravje, gospod doktor!» pozdravil ga je malo dalje trgovec Kegler, ki je bil tudi v pripravljalnem odboru za veselico, «kam pa kam, tako hitro?»

«Servus!» Pardon! ... glavarjeva gospa ... bolna je ... ne utegnem!» in že je bil trgovec sam.

Skoro brez sape je pridirjal zdravnik h glavarju, kateri ga je že čakal v salonu.

«O, gospod doktor, kako sem vam hvaležen. Hišina mi je povedala, da ste bili ravno pri kosilu. Dovolil si bom vas potem nekoliko oškoditi!» ...

«O prosim, gospod okrajni glavar, zdravnikova dolžnost je ...»

«Da, da, vem, ali vsak pač ni tako vesten. Naš okraj vam mora biti res hvaležen!»

«O prosim, dolžnost ...»

«Vem, vem, dolžnost vam je sveta, pa vendar! ... Toda prosim, če se hočete potruditi k soprogi ...»

«Storim, kar je v moji moči!»

* * *

No, milostiva gospa pl. Mendlich, soproga okrajnega glavarja, — šetala se je pod večer po drevoredu ...

Pismo „Slovenki“.

Mislim, da v naši dobi ni treba še le dokazovati, koliko je vredna kultura v življenju narodov. Dandanes se ne more več tajiti, da je življenje boj; kamor se ozremo, ugledamo borbo, mej posamezniki, mej narodi, mej stanovi, mej slojevi, mej rasami, mej spoli itd. Zmaga pa se priklanja vedno na ono stran, kjer je večja moč. To je železni zakon narave, katerega nam tolmači moderna prirodoslovna veda in modroslovje, katero se postavlja,